

Dosarul nr.2r-361/2022
2-21011272-01-2r-07072022

Prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul Central (S. Ghercavii)
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (S. Procopciuc, E. Grumeza, N. Chircu)

DECIZIE

03 august 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecători

Maria Ghervas
Mariana Pitic
Victor Burduh

examinând recursul declarat de către Mironov Lilia,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată de către Mironov Lilia, Mironov Petru și Mironov Grigore împotriva lui Coșulean Antonina, Coșulean Dmitri, Țaran Olga și Maxim Elena privind declararea nulității actelor, rectificarea înregistrării în Registrul bunurilor imobile, încasarea prejudiciului material și moral și a cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 26 mai 2022 a Curții de Apel Bălți, prin care s-a restituit cererea de apel depusă de către Mironov Lilia, reprezentată de avocatul Basisto Ghenadie, împotriva hotărârii din 10 februarie 2022 a judecătorei Bălți, sediul Central, pentru neîndeplinirea indicațiilor instanței de apel,

c o n s t a t ă :

La 25 ianuarie 2021 Mironov Lilia, reprezentată de avocatul Basisto Ghenadie, a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva lui Coșulean Antonina, Coșulean Dmitri, Țaran Olga și Maxim Elena solicitând declararea nulității procesului-verbal de recepție la terminarea lucrărilor nr. 08/1 din 28 august 2017 și a procesului-verbal de recepție finală nr. 09/1 din 20 septembrie 2017 cu readucerea părților în poziția inițială, declararea nulității contractului de donație cu condiția constituirii dreptului de uz și abitație nr. 5639 din 04 iulie 2018 cu grevarea dreptului patrimonial de către Coșulean Antonina cu readucerea părților în poziția inițială, obligarea Agenției Servicii Publice, Oficiul Cadastral Teritorial Bălți să efectueze rectificarea înregistrării în Registrul bunurilor imobile referitoare la dreptul de proprietate lui Țaran Olga, Maxim Elena, Coșulean Antonina, Coșulean Dmitri asupra bunului imobil apartamentul nr. xxxxxxxx, obligarea părților Coșulean Antonina, Coșulean Dmitri, Țaran Olga și Maxim Elena să demoleze din contul propriu a construcțiilor neautorizate-apartamentul nr. xxxxxx, încasarea din contul părților Coșulean Antonina, Coșulean Dmitri, Țaran Olga și Maxim Elena în mod solidar în beneficiul

reclamantului a prejudiciul material în sumă de 1 033 935,92 de lei, a prejudiciului moral în sumă de 500 000 de lei și a cheltuielilor de judecată.

Ulterior, Coșulean Antonina, reprezentată de avocatul Cornieț Nicolai, a înaintat cerere privind excepția de tardivitate, indicând că acțiunea a fost înaintată cu depășirea termenului de prescripție.

Prin încheierea protocolară din 13 decembrie 2021, în proces au fost atrași în calitate de coreclamanți Mironov Grigori și Mironov Petru.

Prin hotărârea din 10 februarie 2022 a Judecătorei Bălți, sediul Central, a fost respinsă cererea înaintată de Coșulean Antonina, reprezentată de avocatul Cornieț Nicolai privind aplicarea excepției de tardivitate și cererea de chemare în judecată înaintată de Mironov Lilia, Mironov Petru și Mironov Grigore împotriva lui Coșulean Antonina, Coșulean Dmitri, Țaran Olga și Maxim Elena privind declararea nulității actelor, rectificarea înregistrării în Registrul bunurilor imobile, încasarea prejudiciului material și moral și a cheltuielilor de judecată.

La 04 martie 2022, Mironov Lilia, reprezentată de avocatul Basisto Ghenadie, a depus cerere de apel nemotivată, prin care a solicitat casarea hotărârii primei instanțe în partea respingerii acțiunii înaintate de Mironov Lilia cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie admisă acțiunea. Totodată, a solicitat scutirea apelantei de la plata taxei de stat.

Prin încheierea din 26 aprilie 2022 a Curții de Apel Bălți, a fost scutită apelanta de la plata taxei de stat, la depunerea cererii de apel, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Mironov Lilia, reprezentată de avocatul Basisto Ghenadie, împotriva hotărârii din 10 februarie 2022 a Judecătorei Bălți, sediul Central și s-a comunicat Liliei Mironov, reprezentată de avocatul Basisto Ghenadie, despre necesitatea prezentării cererii de apel motivate, cu semnătură olografă sau electronică omologată, în original, acordându-i pentru aceasta un termen de până la data de 20 mai 2022.

S-a explicat apelantului că, în caz contrar cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită.

Prin încheierea din 26 mai 2022 a Curții de Apel Bălți, s-a restituit cererea de apel depusă de către Mironov Lilia, reprezentată de avocatul Basisto Ghenadie, împotriva hotărârii din 10 februarie 2022 a judecătorei Bălți, sediul Central, pentru neîndeplinirea indicațiilor instanței de apel.

La 28 iunie 2022, Mironov Lilia a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 26 mai 2022 a Curții de Apel Bălți, solicitând casarea încheierii contestate cu trimiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului s-a invocat că, începând cu luna aprilie 2022, contractul de asistență juridică cu avocatul Basisto Ghenadie a fost încetat, astfel, fiind încetate și împuternicirile acordate acestuia de către recurentă.

A mai invocat recurenta că se află în afara teritoriului Republicii Moldova și intenționa să revină în țară pentru a se interesa personal dacă cauza civilă a fost remisă pentru examinarea apelului și dacă a fost pusă pe rolul Curții de Apel Bălți, totodată intenționa să încheie un contract de asistență juridică cu alt avocat. Însă, din cauza vârstei înaintate și starea sănătății precare, bolile cronice pe care le are precum și recomandările medicilor să renunțe la deplasări în afara localității, nu a mai revenit în Republica Moldova și până în prezent se află în Israel.

Recurenta a relatat că încheierea din 26 aprilie 2022 a Curții de Apel Bălți, prin care i s-a acordat un termen de până la 20 mai 2022 pentru a depune cererea de apel motivată nu i-a fost adusă la cunoștință.

Consideră că în situația în care nu i-a fost comunicată încheierea Curții de Apel Bălți din 26 aprilie 2022 și nu a avut posibilitate de face cunoștință cu această încheiere, a fost lipsită de dreptul de a depune o cerere pentru prelungirea termenului de procedură stabilit de către instanța de judecată.

Copia recursului declarat a fost expediată în adresa participanților la proces la 07 iulie 2022 prin scrisoare de însoțire (f.d. 240).

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Instanța de apel a adoptat încheierea contestată la 26 mai 2022, care a fost expediată în adresa participanților la proces la data de 01 iunie 2022 (f.d. 207) și recepționată de către avocatul Basisto Ghenadie la data de 14 iunie 2022 (f.d. 208).

Astfel, cererea de recurs înregistrată la 28 iunie 2022 a fost depusă cu respectarea termenului prevăzut de lege (f.d. 221).

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat prin prisma argumentelor invocate și a materialelor din dosar, coroborate cu normele de drept, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de Mironov Lilia și a menține încheierea contestată din următoarele motive.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În temeiul art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Colegiul relevă că, hotărârea din 10 februarie 2022 a Judecătorei Bălți, sediul Central, a fost contestată cu apel nemotivat la 04 martie 2022, de către avocatul Basisto Ghenadie (f.d. 182).

În temeiul art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Prin încheierea din 26 aprilie 2022 a Curții de Apel Bălți, a fost scutită apelanta de la plata taxei de stat, la depunerea cererii de apel, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Mironov Lilia, reprezentată de avocatul Basisto Ghenadie, împotriva hotărârii din 10 februarie 2022 a Judecătorei Bălți, sediul Central și s-a comunicat Liliei Mironov, reprezentată de avocatul Basisto Ghenadie, despre necesitatea prezentării cererii de apel motivate, cu semnătură olografă sau electronică omologată, în original, acordându-i pentru aceasta un termen de până la data de 20 mai 2022 (f.d. 193).

Prin încheierea din 26 mai 2022 a Curții de Apel Bălți, s-a restituit cererea de apel depusă de către Mironov Lilia, reprezentată de avocatul Basisto Ghenadie,

împotriva hotărârii din 10 februarie 2022 a Judecătorei Bălți, sediul Central, pentru neîndeplinirea indicațiilor instanței de apel (f.d. 200).

Instanța de apel, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, prin încheierea din 26 mai 2022, a restituit cererea de apel depusă de Mironov Lilia, reprezentată de avocatul Basisto Ghenadie, pentru neîndeplinirea indicațiilor instanței de apel.

Or, în virtutea art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

Prin prisma criticilor aduse actului judecătoresc contestat și argumentelor aduse în favoarea casării acestuia, Colegiul apreciază ca fiind corectă concluzia instanței de apel privind restituirea cererii de apel, din considerentele ce succed.

Colegiul reține ca fiind întemeiată soluția instanței de apel dispusă prin încheierea din 26 mai 2022, în situația în care apelantul/recurentul nu a înlăturat neajunsurile admise la declararea apelului, în interiorul termenului acordat de instanța de apel, prin încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

De altfel, pentru a evita sancțiunile procedurale, apelantul depunând la 04 martie 2022 cererea de apel nemotivată împotriva hotărârii primei instanțe, a omis de a se conforma normelor procedurale și de a depune cererea de apel în conformitate cu exigențele legii.

Totodată, Colegiu reiterează că, prin încheierea din 26 aprilie 2022 a Curții de Apel Bălți prin care nu s-a dat curs cererii de apel, apelantului s-a acordat un termen de până la 20 mai 2022 pentru înlăturarea neajunsurilor admise la depunerea cererii de apel, însă Mironov Lilia, reprezentată de avocatul Basisto Ghenadie, nu a înregistrat cererea de apel motivată.

Cu referire la argumentul recurente, Mironov Lilia, precum că a încetat contractul de asistență juridică încheiat cu avocatul Basisto Ghenadie și că nu a cunoscut despre încheierea din 26 aprilie 2022, prin care i s-a acordat termen de până la 20 mai 2022 să depună cererea de apel motivată, instanța de recurs îl consideră ca fiind unul declarativ și neîntemeiat.

Aici, instanța de recurs menționează că la materialele cauzei lipsește un act, document, care să confirme faptul că contractul de asistență juridică încheiat de către Mironov Lilia cu avocatul Basisto Ghenadie, a fost reziliat.

În circumstanțele expuse, Colegiul accentuează că, instanța de apel și-a onorat obligația de a comunica apelantului copia încheierii emise la 26 aprilie 2022 prin care nu s-a dat curs cererii de apel, la adresa indicată de către avocatul Basisto Ghenadie în cererea de apel și mandatul avocațial (mun. Bălți, str. Ștefan cel Mare, of. 31).

Mai mult, instanța de recurs reține că încheierea din 26 mai 2022 a Curții de Apel Bălți, prin care s-a restituit cererea de apel, a fost expediată la aceeași adresa indicată de către Basisto Ghenadie și anume în mun. Bălți, str. Ștefan cel Mare, of. 31, care, însă, a fost recepționată de către acesta, fapt confirmat prin avizul de recepție (f.d. 208).

Astfel, decade argumentul părții recurente precum că nu a recepționat copia încheierii prin care nu s-a dat curs cererii de apel și s-a acordat termen pentru depunerea cererii de apel motivate. Deoarece, actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sânt obligatorii pentru persoana

reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși. Culpă reprezentantului este echivalentă culpei părții.

Adițional, Colegiul învederează că, odată inițiind procedura de apel, apelantul urmează să se intereseze periodic de soarta dosarului. Or, părțile trebuie să întreprindă măsuri în intervale rezonabile de timp pentru a afla despre progresul procedurilor judiciare despre care aceștia cunosc.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În altă ordine de idei, Colegiul evocă prevederile art. 113 din Codul de procedură civilă, conform cărora dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Prin prisma normelor de drept procedural citate corelate cu situația de fapt, precum și în contextul prevederilor art. 56 alin. (3), art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, conform cărora participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale, Colegiul evidențiază că, instanța de apel corect a concluzionat că, apelantul în termenul acordat nu a îndeplinit indicațiile instanței de apel și nu a prezentat cererea de apel motivată.

Prin prisma respectării dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului, art. 20 din Constituția Republicii Moldova și art. 5 din Codul de procedură civilă, reținut și în jurisprudența CtEDO, precum și dreptul la un remediu efectiv garantat de art. 13 din Convenție, circumstanțele relatate denotă că recurentul și-a neglijat valorificarea în termen a drepturilor procedurale.

În asemenea circumstanțe nu poate fi invocat faptul că Liliei Mironov, i s-ar îngădi accesul la justiție, precum și că nu i s-ar garanta posibilitatea exercitării căii de atac și dreptul la apărare or, împrejurările expuse supra reliefează că, instanța de apel a acordat posibilitatea apelantului, având în vedere inclusiv principiul contradictorialității, să-și poată valorifica drepturile garantate de legislația națională, precum și de Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului.

De altfel, art. 10 alin. (3) din Codul de procedură civilă, statuează expres că sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Astfel, Colegiul reține ca fiind întemeiată concluzia instanței de apel privind restituirea apelului ca urmare a neconformării indicațiilor instanței de apel în termenul acordat, având în vedere că legislația în acest sens reglementează expres termenele și condițiile de acceptare a cererilor de apel, iar prin impunerea unor termene limite în vederea valorificării drepturilor pretinse a fi lezate se urmărește o bună administrare a justiției și asigurarea securității raporturilor juridice.

Din considerentele menționate, având în vedere că instanța de apel la emiterea încheierii contestate s-a conformat prevederilor legale corelate cu circumstanțele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va respinge recursul declarat și va menține încheierea contestată.

În conformitate cu prevederile art. art. 427 lit. a), 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de către Mironov Lilia.

Se menține încheierea din 26 mai 2022 a Curții de Apel Bălți, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată de către Mironov Lilia, Mironov Petru și Mironov Grigore împotriva lui Coșulean Antonina, Coșulean Dmitri, Țaran Olga și Maxim Elena privind declararea nulității actelor, rectificarea înregistrării în Registrul bunurilor imobile, încasarea prejudiciului material și moral și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Maria Ghervas

judecători

Mariana Pitic

Victor Burduh